

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2723

Vragen van het lid **Dijkgraaf** (SGP) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *de oplopende verschillen tussen de melkprijs voor boeren en voor consumenten* (ingezonden 22 augustus 2017).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 18 september 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de ontwikkeling van de melkprijs voor boeren en voor consumenten in de afgelopen zestien jaar?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Hoe waardeert u het feit dat de consumentenprijs sterker stijgt dan de prijs die melkveehouders krijgen?

Is de veronderstelling juist dat het oplopende verschil te wijten is aan de toenemende machtsconcentratie in de retail in combinatie met de toename van de melkproductie door het verruimen en uiteindelijk afschaffen van het melkquotum?

Antwoord 2 en 3

Het is van belang dat van de in Nederland geproduceerde melk slechts circa 7% wordt verwerkt tot consumptiemelk (-producten). Het segment van consumptiemelk biedt de zuivelindustrie lage marges, mede omdat in de supermarkt veel onder private label wordt aangeboden. Het overgrote deel van de Nederlandse melk wordt verwerkt tot kaas (55%) en daarnaast tot melkpoeder, condens, boter en speciaalproducten. De melkprijs die de zuivelindustrie aan de boer betaalt, is afhankelijk van de marges die in dit totale pakket van verschillende producten wordt gerealiseerd en verschilt per zuivelfabriek. Daarom is bij een hogere melkprijs voor consumenten, maar een gedeeltelijk hogere bijdrage mogelijk aan de melkprijs voor de boer. Dit is afhankelijk van de margeverdeling tussen de schakels in de keten van boer tot retail en betreft een marktaangelegenheid.

¹ <https://twitter.com/CrPierik/status/877476086728323074>

In de afgelopen jaren is Nederland voor consumptiemelk vrijwel geheel overgeschakeld op weidemelk, waarvoor de consument een hogere prijs betaalt en waarvoor de boer een toeslag ontvangt. Deze extra verwaardiging juich ik toe.

Daarnaast geldt dat de sector sterk internationaal georiënteerd is, waardoor de zuivelprijs sterk afhankelijk is van de mondiale markt van vraag en aanbod. Ruim tweederde van de Nederlandse melkproductie wordt geëxporteerd, waarvan 70% export naar EU-landen is. Uit de internationale melkpreisvergelijking (www.milkprices.nl) blijkt dat de Nederlandse boer in vergelijking met andere EU-landen een relatief gunstige melkpreis ontvangt. Deze was de laatste twee jaar circa 2 à 2,5 cent hoger dan het EU-gemiddelde. Ik heb geen aanwijzingen dat het oplopende verschil te wijten is aan de toenemende machtsconcentratie in de retail in combinatie met het afschaffen van het melkquotum.

Vraag 4 en 5

Is de veronderstelling juist dat de genoemde ontwikkeling van de melkpreis voor melkveehouders niet bijdraagt aan versterking van het verdienmodel ten behoeve van investeringen in dierenwelzijn, diergezondheid, weidegang en milieu? Hoe waardeert u dat?

Is het uw inzet om het verdienmodel van melkveehouders, mede vanuit het oogpunt van verduurzaming, te versterken? Zo ja, hoe?

Antwoord 4 en 5

De Nederlandse zuivelketen richt zich op een betere verwaardiging van de melk door innovaties en ontwikkeling van producten met een hogere toegevoegde waarde. Duurzame melkproductie draagt daar aan bij, vanwege de hogere maatschappelijke waardering.

Individuele ondernemers in de melkveesector en de sector als geheel zijn primair verantwoordelijk voor het realiseren van een adequaat verdienmodel. Zij dienen daarbij rekening te houden met de maatschappelijke randvoorwaarden en te voldoen aan regelgeving op het gebied van verduurzaming zoals dierenwelzijn, diergezondheid, weidegang en milieu. Het kabinet ondersteunt de verduurzaming van de veehouderij met de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij, de ondersteuning van hierop gerichte kennis en innovatie en de inzet in de GLB-onderhandelingen om het instrumentarium sterker op verduurzaming te richten.